

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/50/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4623200533
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4623200533.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a sudkýň senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci navrhovateľky: H. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, T., proti žalovanému: S. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, T., o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany zo dňa 08. marca 2023 pod č.k. 5C/17/2023-18, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie mení tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým prvým výrokom rozhodol, že zakazuje S. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ul. I. s.č. XXX/XX, T., vstupovať do rodinného domu s.č. XXX/XX na ul. I. v T., ktorý sa nachádza na parcele p.č. XXXX o výmere XXX m², zastavaná plocha a nádvorie a na parcely prislúchajúce k domu - p.č. XXXX o výmere 19 m², zastavaná plocha a nádvorie a p.č. XXXX o výmere XXX m², záhrada. Všetky nehnuteľnosti sú zapísané na LV č. XXXX pre k.ú. T., obec T., okr. T. a sú v bezpodielovom spoluvlastníctve účastníkov. Druhým výrokom zakázal S. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ul. I. s.č. XXX/XX T., približovať sa k navrhovateľke H. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX/XX, T. na vzdialenosť menšiu ako 50 m, okrem úkonov v občianskoprávnom a trestnom konaní. Posledným, tretím výrokom navrhovateľke nárok na náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 324 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. f), h), § 326 ods. 1, 2, § 328, § 329 ods. 2, § 330 ods. 1, § 331 ods. 1, § 332 ods. 1, § 333, § 334 CSP.

1.2. Uviedol, že pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal z ustanovení zákona a navrhovateľkou predložených listinných dôkazov - z rozsudku Okresného súdu T. č.k. 6Pc/17/2022-33 zo dňa 14.09.2022 o rozvode manželstva, výpisu z LV č. XXXX kat. úz. T., potvrdenia OR PZ T. OR PZ -TO-OPP3-91/2023-P zo dňa 27.02.2023 o vykázaní žalovaného zo spoločného obydlija dňa 27.02.2023 o 18,00 hod. na dobu 14 dní, Úradného záznamu zo dňa 27.02.2023 a z potvrdenia MV SR, OR PZ v Topoľčanoch o podaní oznámenia vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods.1 písm. d) zákona o priestupkoch, skutok je vedený pod číslom: č. OR PZ -TO-OPP3-91/2023-P. Návrhu vyhovel považujúc ho za dôvodný, keďže správanie žalovaného - bývalého manžela voči navrhovateľke v predmetnom rodinnom dome opodstatňuje obavu najmä o jej zdravie, jej telesná a duševná integrita môže byť jeho konaním ohrozená a je pravdepodobné, že žalovaný bude v takomto správaní aj naďalej pokračovať s poukazom na neustále konflikty medzi ňou a žalovaným a nezodpovedné správanie sa žalovaného. Nebezpečenstvo ohrozenia duševnej integrity navrhovateľky zo strany žalovaného považoval za daných okolností dostatočným spôsobom osvedčené. Preto nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal žalovanému vstup do predmetného rodinného doma a zakázal mu približovať sa k navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 50 m, okrem úkonov v občianskoprávnom a trestnom konaní. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP, podľa pomeru úspechu vo

veci. Navrhovateľka bola v konaní úspešná, avšak žiadne trovy jej v tomto konaní nevznikli, preto jej súd nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. f), g) a h) CSP. Dôvodil tým, že rozhodnutie považuje za nedôvodné a nezákonné. Pri ustálení skutkového stavu vychádzal súd prvej inštancie z nepravdivých a účelových tvrdení navrhovateľky, ktorá je voči nemu zaujatá a krivo ho obviňuje. Práve ona ho verbálne a fyzicky napáda. V súčasnosti nie sú majetkovoprávne vysporiadané. Tvrdenia o nadmernom užívaní alkoholu, vulgárnom správaní a napadnutí označil za klamstvá. Jej tvrdenie o údajnom fyzickom napadnutí bolo vyvrátené úradným záznamom OR PZ zo dňa 27.02.2023, z ktorého je zrejmé, že nemala žiadne zranenia. Svedkom udalosti nebol nikto. Naopak jeho napadla a poškriabala na pravej ruke. Je agresívna a vyvoláva konfliktné situácie. Predložil fotografie poranení ako dôkaz zo dňa 27.02.2023, 30.11.2022, 02.07.2022, lekársku správu z 30.11.2022 a 02.07.2022. Dodal, že priestupkové konanie v roku 2022 bolo vedené na základe nepravdivej výpovede navrhovateľky.

2.1. Predložil aj výpovede dvoch svedkýň, ktoré priamo susedia s ich domom. Ani jedna nikdy nepočula ani nebola svedkom jeho agresívneho správania. Navrhovateľka má psychické problémy, navštevuje PhDr. A. U.. Rovnako predložil znalecký posudok PhDr. H. T., podľa ktorého intelektová úroveň navrhovateľky je v pásme podpriemeru, trpí demenciou ľahkého stupňa, osobnosť je infantilná, vykazujú známky narušenej schopnosti vnímať.

2.2. Mal za to, že navrhovateľka neosvedčila také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali potrebu neodkladnej úpravy pomerov vo forme nariadenia neodkladného opatrenia a preto mal súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. Navrhol napadnuté uznesenie ako nedôvodné a nezákonné zrušiť, alternatívne ho navrhol zmeniť tak, že návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

3. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že napadnuté rozhodnutie je správne a zákonné. Dodala, že hoci konanie v roku 2022, ktorého následkom bolo vykázanie žalovaného z domu, neskončilo vznesením obvinenia, ale žalovaný bol uznaný za vinného zo spáchania priestupku. V konaní bolo preukázané jeho verbálne násilné správanie a fyzické ataky. Poukázala na poznámky vpisované žalovaným do znaleckého posudku, ktoré neustále používal voči nej i deťom. K jeho správaniu sa pridružili aj paranoidné predstavy o tom, že ho s deťmi okradli.

3.1. S návrhom na vypořádanie BSM nesúhlasil, neustále vyhrocoval neudržateľnú situáciu v dome, vyvolával škriepky, osočoval a napádal ju. Vyhadzoval ju z domu, aby šla k dcére alebo synovi. Pre navrhovaný predaj domu ju fyzicky napadol. Napadnuté rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia jej umožňuje prežiť obdobie do predaja domu v pokoji a bezpečí. Preto navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť.

4. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 20.04.2023 uviedol, že priestupkové konanie z roku 2022 bolo vedené na základe nepravdivej výpovede navrhovateľky, opätovne poukázal na už predložené lekárske správy, fotografie a výsluchy svedkýň. Tvrdenia o nadmernom užívaní alkoholu a o útoku poprel. Dodal, že priestupkové konanie týkajúce sa priestupku zo dňa 27.02.2023 doposiaľ nie je skončené a zároveň poprel, že by sa ho bol dopustil. Tvrdenia navrhovateľky, s ktorou nie je majetkovo-právne vysporiadaný namietal ako nepravdivé. V celom rozsahu trval na svojom odvolaní ako i skutočnostiach, ktoré uviedol.

4.1. Podaním doručeným dňa 25.04.2023 opätovne poukázal na už uvedené skutočnosti a predložené doklady. Dodal, že deti matku ku sebe nechcú vziať a chcú ju dať do ústavu. Nič jej nebráni odsťahovať sa zo spoločnej domácnosti. On si už zabezpečil podnájom v jednoizbovom byte, preto môže dôjsť k majetkovému vypořádaniu.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom existujúcim v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal. Dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

6. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. f) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje.

11. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

12. Podľa § 326 ods. 1, 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

13. S poukazom na citované zákonné ustanovenia Civilného sporového poriadku, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ak je potrebné, aby boli bezodkladne upravené pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Charakter neodkladného opatrenia umožňuje, aby súd pred rozhodnutím o návrhu na jeho nariadenie nevykonal výsluch strán ani si nevyžiadal ich vyjadrenie. V návrhu však musia byť uvedené rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, a opísané skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Potrebu bezodkladnej úpravy pomerov osvedčuje predovšetkým také reálne konanie, ktoré hrozí bezprostredne. Zároveň musí byť z návrhu zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha a pripojené listiny, na ktoré sa odvoláva. Toto všetko je povinný osvedčiť navrhovateľ neodkladného opatrenia.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka doručila dňa 08.03.2023 súdu prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) a h) CSP a žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov. V návrhu uviedla, že manželstvo so žalovaným uzatvorili dňa 17.09.1971 a pochádzajú z neho dve už dospelé deti. Dňa 14.09.2022 bolo ich manželstvo rozvedené a bývalí manželia ostali naďalej bývať v spoločnej nehnuteľnosti - rodinnom dome. Žalovaný sa pod vplyvom alkoholu začal správať agresívne a vulgárne, bol paranoidný, začal ju z domu slovne vyhadzovať. Vzťah sa zhoršil v roku 2022 pri komunikácii o predaji domu, kedy žalovaného polícia vykázala z obydlija na dobu 14 dní. Vtedy podala aj trestné oznámenie. Dňa 27.02.2023 ju žalovaný pod vplyvom alkoholu napadol päšťami do zadnej časti hlavy, chrbta a ľavého ramena a vulgárne jej nadával. Policajti ho vykázali z domu na dobu 14 dní, navrhovateľku poučili o možnosti obrátiť sa o pomoc na Intervenčné centrum I. n.o., čo aj urobila a tiež podala trestné oznámenie.

14.1. Súd prvej inštancie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel z dôvodov podľa § 325 ods. 2 písm. f) a h) CSP. Na odvolanie žalovaného je uznesenie súdu prvej inštancie predmetom prieskumu odvolacím súdom. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 11.04.2023 pod č.k. 5C/17/2023-130 navrhovateľke oslobodenie od platenia súdneho poplatku za podané neodkladné opatrenie nepriznal.

15. Odvolací súd zaoberajúc sa vecou z hľadiska skutkového stavu existujúceho v čase vydania napadnutého uznesenia a citovaných zákonných ustanovení dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je nesprávne, založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Súd prvej inštancie pri

svojom rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia nesprávne vyhodnotil splnenie predpokladov na nariadenie navrhovateľkou navrhovaného neodkladného opatrenia. Navyše nerozhodoval v zmysle jej návrhu, keď navrhovala nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) a h) CSP a napriek tomu rozhodol podľa písm. f) a h) CSP. Hoci bola preukázaná existencia právneho vzťahu sporových strán, ktorí sú bývalými manželmi a spoločne bývajú v rodinnom dome, ktorý je v súčasnosti predmetom vyporiadania BSM, navrhovateľkou tvrdené skutočnosti neosvedčujú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu.

15.1. Z návrhu, priložených listín, vyjadrenia žalovaného, pripojenej fotodokumentácie, lekárskeho správ a znaleckých posudkov je odvolaciemu súdu zrejmé, že vzťahy medzi stranami sporu sú zlé a napäté. Podľa znaleckého posudku sa jedná o dlhoročný konfliktný vzťah a spolužitie. Nejedná sa však o jednostranné násilie. Podľa zápisnice z výsluchu tak ako žalovaný, rovnako aj navrhovateľka svojmu bývalému manželovi nadáva, čo sama priznala, i keď podľa vlastných slov nie tak vulgárne ako on jej. Napriek dlhodobým problémom v spolužití sa s ním nechcela rozviesť a zotrvala s ním v spoločnej domácnosti a to i v čase po rozvedení manželstva, kedy vzťah medzi nimi eskaloval až do fyzického útoku. Ten však žalovaný popiera a v súčasnosti je predmetom riešenia v rámci priestupkového konania, ktoré doposiaľ nie je skončené.

15.2. Podľa priloženého znaleckého posudku psychiatricky MUDr. V. navrhovateľka trpí miernou demenciou, čo však nemá vplyv na jej rozpoznávaciu a ovládaciu schopnosť. Spolužitie sa podľa nej zhoršilo v dôsledku alkoholizmu žalovaného a zvyšujúcich sa jeho verbálnych vulgárnych atakov. Podľa jej záverov však navrhovateľka netrpí posttraumatickou stresovou poruchou.

15.3. Navrhovateľka k svojmu návrhu priložila okrem rozsudku o rozvedení manželstva, výpis z LV č. XXXX okres T., obec T., kat. úz. T., potvrdenie o vykázaní zo spoločného obydlija zo dňa 27.02.2023 a potvrdenie o podaní oznámenia vo veci spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. Z potvrdenia o vykázaní zo spoločného obydlija ani z potvrdenia o podaní oznámenia však nie je zrejmý dôvod, pre ktorý bol žalovaný vykázaný. Z toho dôvodu tento nepreukazuje konanie žalovaného, ktoré popisuje navrhovateľka vo svojom návrhu. Rovnako nepredložila žiadne lekárske správy preukazujúce fyzické napadnutie žalovaným. Zo všetkých predložených písomností sa dá vyvodiť, že ide o tvrdenie proti tvrdeniu. Nijaký svedok nepotvrdil, kto je iniciátorom konfliktných situácií. Hoci deti strán sporu poukázali na alkoholizmus žalovaného, neboli svedkom žiadneho incidentu, prípadne konfliktu medzi rodičmi, prezentované informácie majú sprostredkované od matky. Odvolací súd nepopiera zlé vzťahy medzi navrhovateľkou a žalovaným, tie však môžu napomôcť vyriešiť aj ich deti pomocou s odťahovaním matky, aby táto nezostávala v dome, ktorý je z dôvodu vyporiadania BSM v súčasnosti hlavným predmetom konfliktov. Podľa posledného vyjadrenia žalovaného si tento zabezpečil podnájom v jednoizbovom byte a teda sa dá predpokladať, že k ich stretávaniu sa by dochádzalo v čo najmenšej miere a teda konflikty by sa medzi stranami sporu mohli zminimalizovať, prípadne úplne odstrániť.

16. S poukazom na konštatované, navrhovateľka v konaní neosvedčila potrebu nevyhnutnosti nariadenia neodkladného opatrenia tak, ako ho navrhovala a súd potrebu jeho nariadenia nevzhliadol. Aj za okolností tvrdených navrhovateľkou v návrhu musia byť minimálne osvedčené skutočnosti, ktoré odôvodňujú predpoklad, že žalovaný je dôvodne podozrivý z násillia voči nej a je nevyhnutné obmedziť jeho kontakt s ňou. Tieto skutočnosti bola povinná osvedčiť navrhovateľka neodkladného opatrenia, avšak podľa názoru odvolacieho súdu zo spisu ich osvedčenie nevyplýva. Na základe uvedených skutočností a ich právneho vyhodnotenia odvolací súd dospel k záveru, že navrhovateľka nepreukázala ani neosvedčila opodstatnenosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu nariadením požadovaného neodkladného opatrenia.

17. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

18. O trovách konania odvolací súd rozhodol tak, že hoci bol žalovaný v konaní úspešný (§ 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP), odvolací súd mu nárok na náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).